SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 19. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 30, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го СІЧНЯ 1991 Ч. 19. РІК XCVIII.

УРП ЗАСУДЖУЄ ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ УКАЗ ПРО ГРОШІ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 24-го січня, Українська Республіканська Партія оприлюднила відозву до населення такого змісту:

„22-го січня президент СССР, він же генеральний секретар КПСС — Горбачов видав указ 'Про припинення прийому до оплати грошових знаків вартістю 50 і 100 карбованців зразку 1961 року й обмеження видачі грошей готівкою з рахунків громадян'.

Анулювавши значну частину заощаджень простого трудівника, заборонивши йому вільно розпоряджатися своїми грошима в ощадних банках, Москва в значній мірі обмежила його право розпоряджатися результатами своєї тяжкої підневільної праці. Указ ще більше знизив невисокий, а певніше, дуже низький життєвий рівень громадян. Горбачов намагається повернути наше суспільство в ті сумні часи, коли більшовики безкарно експропріювували власність громадян 'першого в мірі соціалістичного государства'.

Горбачов порушив права людини, порушив право народів на цивілізований розвиток. Його указ є антиринковим заходом, спрямованим проти приватного підприємництва.

І хоч декларація про державний суверенітет України стверджує верховенство республіканських законів над союзними, указ від 22-го січня ще раз зневажив республіканські закони і узаконив новий спосіб пограбування українського народу.

Указ Горбачова наділив КГБ СССР надзвичайними повноваженнями, дав йому право безпосереднього керівництва банківськими установами України. Власне, мова йде про перехід влади до КГБ, бо хто володіє фінансами, у того в руках і влада.

Рада Міністрів не протиділа політичному насильству, навіть не протестувала з цього приводу, мовчанням продемонструвала рабську підлеглість Москві, свою антиукраїнську суть. Зрозуміло, що уряд, який керується інтересами та указами сусідньої держави, повинен подати у відставку.

Українська Республіканська Партія, протестуючи проти іноземного втручання у фінанси та політичне життя України, закликає Народну Раду вимагати відставки колоніальної адміністрації України на чолі з маріонетковим прем'єром — Вітольдом Фокіним".

Відбудуться з'їзди Сестер Василіянок

Рим. — Сестри Василіянки запланували два міжнародні з'їзди в Римі в лютому. Члени Поширеної Ради та директорки вишколу розглянуть біжучі справи Чину. Сестри прибудуть з Аргентини, Бразилії, України, Польщі, Чехо-Словаччини, Мадярщини, Югославії, Румунії та ЗСА.

Сестра Міріям Кляра Коваль, протоігуменя Філядельфійської провінції, і сестра Іванна Сослер, директорка вишколу, прибудуть на засідання з Філядельфії.

До Поширеної Ради входять головні настоятельки провінцій, віцепровінцій та делегатур. Члени Ради і члени Головної управи чину відбувають свої засідання щодва роки та в цей спосіб творять тяглість між генеральними капітулами. Генеральна Капітула 1983 року покликала до життя Поширену Раду, яка має дорадчий голос.

В з'їздах візьме участь більше число сестер тому, що зміни в Східній Европі уможливлюють участь представників з цих країн. Засідання заплановані на 11-го до 22-го лютого.

Наради директорок вишколу відбудуться 4-12-го лютого. Це перші такі наради які ухвалено на Генеральній Капітулі в 1989 році. Сестри розглянуть питання покликань до монашого життя та питання постійного вишколу членів. Директорки вишколу з цілого чину візьмуть активну участь. Вони розглянуть потреби та засоби, переглянуть програму та головні засади вишколу і засади східної та василіянської духовості. Засідання так заплановано щоб останні два дні настоятелі та директорки вишколу могли спільно розглянути заторкнені справи.

Учасники працюватимуть у рамках нового документу, „Доручення відносно монашого вишколу", виданого Ватиканом, і нового східного канонічного права. Особливі труднощі сестер у Східній Европі матимуть першенство в дискусіях.

Зустріч на вершинах відкладена

Вашінгтон. — У понеділок по полудні, 28-го січня, президент ЗСА Джордж Буш зустрівся в Білому Домі з міністром закордонних справ СССР Александром Безсмертних. Однак ще перед цією зустріччю пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер сказав журналістам, що „президен та перш за все турбує конфлікт в районі Перської затоки". Цю заяву треба розуміти так: запланована на 11-13-го лютого зустріч у Москві між генеральним секретарем Міхаїлом Горбачовим і президентом ЗСА Джорджем Бушем буде перенесена на пізніший термін.

„Зустріч відбудеться, — сказав вранці журналістам новий міністер закордонних справ СССР А. Безсмертних. — Ми обговорюємо (з державним секретарем Дж. Бейкером і президентом Бушем), коли це буде".

На зустрічі з журналістами Безсмертних запевнив їх, що недавно введені у Прибалтику десантні війська звідти виведені. Державний секретар Бейкер, який стояв поряд, твердо зауважив: „Нас турбують дії армії у Прибалтиці. Це не секрет".

Настоюючи на перенесенні зустрічі на вершинах, Буш із дипломатичних міркувань не згадав про події у Прибалтиці, а говорив лише про війну на Близькому Сході. Ні для кого, однак, не секрет, що кривава розправа горбачовського режиму з народом Литви і Латвії, яка мала місце недавно у Вільнюсі і Ризі, змусила конгресменів і сенаторів обох партій звернутися до Президента з просьбою відкласти заплановану на лютий візиту в Москву.

Популярність Руху зростає

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Минулого листопада Науково-Дослідний Центр центрального комітету українського комсомолу в Києві перевів публічний опит, вислід якого опублікувала „Незавісімая Газета" з 12-го січня 1991 року.

З цього опиту виявляється, що Народний Рух України здобуває щораз більшу популярність, бо коли б відбулися вибори до Верховної Ради України сьогодні, то Рух отримав би 54 відсотки голосів. Серед перших десятьох найбільш відомих політичних діячів України перші вісім — це члени Руху. На першому місці є письменник і депутат до Верховних рад України та СССР Володимир Яворівський. Цей опит зареєстрував і те, що 56 відсотків із опитуваних громадян в майбутньому бачать Україну самостійною державою.

Натомість популярність Комуністичної партії України впала з 20 відсотків до 10 а попереду неї вибиваються такі нові групи і партії, як „Зелений Світ", Християнсько-Демократична Партія, Українська Республіканська Партія та Українська Студентська Спілка. Провідник Комуністичної партії України Станіслав Гуренко є 22-ий на листі найбільш популярних політичних діячів, один щабель нижче від Леоніда Кравчука, голови Верховної Ради України.

Американці підтримують політику Дж. Буша на Близькому Сході

Ню Йорк. — Чергове опитування громадської думки, проведене газетою „Ню Йорк Таймс" спільно з редакцією новин телевізійної компанії Сі-Бі-Сі, свідчить, що і далі абсолютна більшість американців підтримує політику президента Джорджа Буша на Близькому Сході.

В останньому опитуванні, проведеному минулої неділі, 84 відсотки заявили, що вони підтримують Президента. Це всього на 2 відсотки нижче, ніж у попередньому опитуванні, проведеному в четвер минулого тижня. Однак різницю в два відсотки в результаті двох опитувань можна не брати до уваги. Статистично оба результати однакові.

При порівнянні результатів двох опитувань кидається в очі різниця у відповіді на одне питання — про тривалість війни. У четвер минулого тижня 40 відсотків висловили здогади, що війна триватиме всього кілька тижнів. У неділю таких оптимістів стало вдвічі менше. Але зате збільшилася від 40 до 60 відсотків кількість американців, які вважають, що війна затягнеться на кілька місяців. Від 8 до 13 відсотків збільшилася кількість песимістів, впевнених, що війна може тривати рік, а то й довше.

Практично не змінилася кількість американців, які вважають, що З'єднані Стейти і їх союзники мали всі підстави нанести удар по агресору: минулого четверга їх було 79 відсотків, а в неділю — 76 відсотків.

Перед початком війни, пише „Ню Йорк Таймс", країна була розколота на два приблизно рівні табори, — на тих, хто вважав, що треба атакувати Ірак, і на тих, хто вважав, що економічних санкцій вистачає. Останнє опитування показало, що 77 відсотків американців гордяться ролею З'єднаних Стейтів в подіях в районі Перської затоки і 81 відсоток впевнені, що ЗСА не лише повинні вигнати іракське військо з Кувайту, але й позбавити Саддама Гуссейна влади в Іраку.

М. ҐОРБАЧОВ ДОРУЧИВ КҐБ ПЕРЕВІРЯТИ ДІЯЛЬНІСТЬ КООПЕРАТИВ

Москва. — Міхаїл Горбачов президентським указом доручив органам КГБ перевіряти звітність кооператив них підприємств, проводити на випадок необхідности обшуки і вимагати від банків та інших фінансових установ відповідної інформації. Якщо кооператори порушать закон, КГБ має право заморозити їх активи.

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Серж Шмеман пише, що останній указ став логічною ланкою в ланцюгу недавніх подій, які свідчать про намір центрального уряду посилити контроль над економікою, що розпадається, над демораліозованим суспільством і самою державою, яка стоїть на грані розвалу.

Формально права кооператорів і їх зобов'язання залишилися попередніми, але, на думку Шмемана, новий указ приведе до зниження капіталовкладень у приватний сектор як совєтськими громадянами, так і чужинцями.

Реакція совєтських бізнесменів і їх західних партнерів покищо невідома, але, судячи з усього, указ зробив на них жахливе враження.

З другої сторони, драконівські заходи центру можуть бути позитивно сприйняті переважною більшістю населення СССР, яке у всіх бідах обвинувачує не партію і уряд (хоч такі висловлювання також мають місце), а кооператорів, які дуже швидко розбагатіли.

В указі, зокрема, говориться, що співробітники КГБ, без одержання попереднього дозволу від прокуратури, мають право проникати в будинки або приміщення будь-якої кооперативи і робити обшук, не залежно від того, чи є господарі на місці. Нова постанова стосується також і спільних підприємств. Виключення зроблено лише для будинків, які мають дипломатичний імунітет.

На думку західних коментаторів, Горбачов, незважаючи на всі заяви про незмінність курсу гласности і перебудови, зробив остаточну ставку на союз з КГБ, армією і партійно-бюрократичним апаратом. Про це в першу чергу свідчить хаос у розподілі високих постів. З керівництва останнім часом були або усунені, або відійшли добровільно, всі „батьки-засновники" перебудови, а на зміну їм прийшли реакційно настроєні діячі старої школи.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса прибуде 20-го березня до З'єднаних Стейтів Америки і у Вашінгтоні зустрінеться з президентом Джорджем Бушем та іншими американськими урядовими особами та законодавцями. В листі президента Дж. Буша, якого він написав недавно президентові Л. Валенсі, говориться, що ЗСА будуть раді приймати на своїй землі офіційну особу Польщі, держави, яка підтримувала антиіракську коаліцію у дуже трудній для неї ситуації. Дж. Буш також обіцяв допомогти Польщі сплатити задовження на Заході, яке перейшло вже 45 біл. долярів. Минулого тижня міністер фінансів Франції П'єр Береговуа повідомив, що сім індустріяльних країн погодились зменшити задовженість Польщі на 33 відсотки.

В НЕДІЛЮ, 27-ГО СІЧНЯ, президент Хорватії Франьо Туджіман погодився розбroom республіканську міліцію і тим самим оминути зудару між хорватами і федеральними військовими частинами. Бєоград натомість пообіцяв відтягнути з Хорватії введені туди додаткові військові частини. Під час інтерв'ю, яке Туджіман дав кореспондентові Ассошіейтед Пресс, він заявив, що Хорватія могла бути розтерзана і знищена вислідами війни і такої відповідальности за долю республіки він не хотів брати на свою совість. Коли минеться загроза, заявив керівник Хорватії, „ми розпічнемо мирний діялог не тільки з центральним урядом, але також з республіками". Не зважаючи на відпруження, деякі хорвати вважають, що в їхній республіці буде встановлений воєнний режим центру.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ Госні Мубарак, виступаючи 24-го січня в парляменті, гостро критикував іракського президента-диктатора Саддама Гуссейна, який, на думку Мубарака, спровокував війну на Близькому Сході і поставив у велику небезпеку власний народ. У двогодинному виступі Мубарак заявив парляментаристам, що він максимально активізувався на дипломатичному відтинку, щоб переконати Гуссейна у згубності його стратегії. „Але він, або взагалі не відповідав на мої поради, або писав ображаючі Єгипет листи, називаючи поступування Єгипту зрадою інтересів арабських країн", — заявив президент Єгипту. Він, як також багато інших єгипетських політиків, критикував обстріл ракетами „Скад" території Ізраїля, держави, яка не бере участи у війні.

В МОСКВІ Й ІНШИХ БІЛЬШИХ містах Совєтського Союзу появились на вулицях збільшені військові патрулі. Як виявилося пізніше, міністер оборони СССР маршал Дімітрій Язов і міністер внутрішніх справ СССР Боріт Пуго, кагебіст латишського походження, підписали спільний указ про збільшення числа регулярних військових відділів і військовиків міністерства внутрішніх справ (чорноберетників) на вулицях Москви, яку вони охоронятимуть зокрема вночі, в додатку до звичайних міліцийних патрулів. Півофіційне пресове агентство „Інтерфакс" повідомило, що представник головної квартири КГБ підтвердив це рішення, але відмовився від коментарів і не бажав подавати свого прізвища. Ці накази, кажуть політичні спостерігачі, звернені в першу чергу проти трьох прибалтійських республік, Російської федерації, України, Білорусії, де наростає незадоволення політичними й економічними махінаціями центру. „Інтерфакс" додатково повідомляє, що військові патрулі підлягатимуть виключно під команду КГБ, будуть озброєні автоматичною зброєю і матимуть право поборювати масові демонстрації, політичні мітінги, тощо. Одним словом „батько" Й. Сталін знову почав усміхатися з-поза світів, які написала одна з неформальних газет.

ПАКІСТАНЦІ ПОЧАЛИ гостро виступати проти колишнього прем'єр-міністра уряду Беназір Бутто за її підтримку З'єднаних Стейтів Америки на Близькому Сході. Її вже назвали „запроданцем ісламу", „американською маріонеткою" та іншими вишуканими епітетами. Причиною до нападу було інтерв'ю, яке Бутто дала кореспондентові американської телевізії, в якому вона критикувала політику військової інтервенції Іраку в Кувайті і майстерність політики президента Джорджа Буша, який зумів зібрати велике число держав для підтримки своєї політики проти Саддама Гуссейна. В Пакістані панує атмосфера ненависти до американців, тому більшість громадян ЗСА покинули ту країну, як тільки розпочалася війна проти диктатора С. Гуссейна.

ПЕРЕКИНЕННЯ МАЙЖЕ 100 ВІЙСЬКОВИХ ЛІТАКІВ ІРАКУ ДО ІРАНУ — ЧЕРГОВА ЗАГАДКА ДЛЯ ЗАХОДУ

Дагран, Савдійська Арабія. — Уряд президента З'єднаних Стейтів Америки Джорджа Буша і уряди інших західних держав, членів коаліції на Близькому Сході, а також головного командування військ в Савдійській Арабії намагаються розгадати чергову загадку диктатора Іраку Саддама Гуссейна, який на протязі одного тижня перекинув до сусіднього Ірану коло 100 воєнних бойових літаків різного типу, між ними софістиковані джети „Міраж" французького виробу і совєтські МІГ—21 і МІГ-23. Головнокомандувач американської армії в Савдійській Арабії ген. Норман Шварцкопф заявив під час зустрічі з кореспондентами в Ріяді, що це приблизно 10 відсотків усієї іракської вітряної фльоти. Він додав, що коаліційні летунські з'єднання і ракетні частини є готові зістрілити кожний іракський літак, який буде намагатися покинути простір Іраку і брати участь у бойових операціях в майбутньому. Але офіційні чинники Ірану заявили публічно, що усі іракські літаки, які приземлились за дозволом уряду на іранській території, не покинуть Ірану, аж до закінчення війни.

В цьому власне полягає загадка С. Гуссейна. Він і його збройні сили, або стоять перед цілковитим заломанням (це одна з теорій військових спеціялістів), або задумав, може навіть спільно з ненависниками Америки в Теграні, чергову диявольську „засідку" і несподівану для коаліційних держав. Іншого пояснення немає, бо у підготові до вирішального бою добрий командир не позбувається своїх найкращих літаків, залишаючи своє військо на поталу бомбардування противників.

Також президент Дж. Буш не вірить, щоб в існуючій ситуації Іран захотів змішуватись у воєнний конфлікт і дозволив іракським літакам користуватись своїми військовими базами.

Якщо йдеться про вилив великої кількости іракської і кувайтської оливи у води Перської затоки, то, як виглядає, летунські з'єднання коаліції зуміли знищити централізовану систему станцій і проводів. У зв'язку з цим вилив оливи у затоку покищо припинився, хоч С. Гуссейн оправдуючись заявив, що Ірак має право вживати свою оливу для оборони. Покищо на Близький Схід прибули спеціялісти від збереження середовища і вони, навіть у воєнній атмосфері, постараються зберегти те, що можна ще зберегти.

Кореспондент телевізійної передачі Сі-Ен-Ен Пітер Арнетт, покликаючись на іракські джерела і заяву Гуссейна повідомляє, що диктатор Іраку мав заявити під час інтерв'ю, що він накаже вжити проти збройних сил „диявола" хемічну зброю, якщо „західні імперіялісти притиснуть його до стіни".

Вміжчасі підготова до вирішальної наземної битви між військами коаліції і іракськими частинами іде повною парою. Загально припускають, що переломом у війні наступить при кінці лютого.

ДОПОВІДІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Тут в суботу, 2-го лютого, в УОК-Центрі, в год. 2-ій по полудні, Уляна Мазуркевич, покаже відеозапис з виступу Михайла Гориня на Установчих зборах Координаційного Комітету Допомоги Україні минулої суботи. У другій частині програми виступить гість з України, Анатоль Носенко, організатор Свята Козацької Слави в Україні минулого року.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНЦІ ТАКИ налякані погрозами тероризму, а в додатку ще й заклопотані війною з Іраком і тому міняють свої закордонні вакаційні пляни. Аналітики внутрішньої економіки твердять, що саме це і є найкращим доказом, що війна на Близькому Сході починає впливати негативно на загальну економіку. Провідники групових поїздок кажуть, що чим раз частіше отримують не тільки відмови попередніх замовлень, але також зауважують великий спад у продажу квитків на подібні поїздки. Велике число відкликань відноситься до закордонних поїздок, зокрема до Европи та на Близький Схід.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Джорджа Буша твердять, що перестороги совєтського міністра закордонних справ Александра Безсмертних про можливості великого знищення Іраку постійними налетами літаків є нічим іншим, як намаганням Совєтського Союзу в той спосіб бодай частинно затримати свій вплив на хід подій в арабському світі після вибуху воєнних дій в околицях Перської затоки. Покищо Америка цих його перестороги не бере до уваги, хоча це фактично перша критика політики ЗСА на Близькому Сході. Уряд ЗСА пильно стежить за дальшими потягненням СССР, чи Москва часом не надумала разом із країнами північної Африки вплинути на Організацію Об'єднаних Націй щоби відкликати своє рішення застосувати збройну силу проти іракських військ в Кувайті.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Ричард Чені, виступаючи на телевізійній програмі мережі Ен-Бі-Сі „Зустріч з пресою", в неділю, 27-го січня, заявив, що воєнні пляни Пентагону включають можливість ужиття сухопутних військ вже в найближчому часі. Це вперше службовець Уряду президента Джорджа Буша так ясно висловився публічно про те, що самі повітряні бомбардування не дали сподіваних успіхів та підтвердив можливість вжиття сухопутних частин у цьому конфлікті.

НІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „БІЛЬД", тираж якої коливається між три і чотири мільйони екземплярів, звернулась до своїх читачів написати до Білого Дому у Вашінгтоні листи з висловами підтримки і солідарности з політикою Уряду президента З'єднаних Стейтів Америки Джорджа Буша на Близькому Сході. Набраний чорним шрифтом заклик прикрашений ще й німецьким й американським прапорами. „Цілий світ незадоволений диктаторською політикою Саддама Гуссейна. Невже ж ми, німці, будемо далі думати тільки про себе. Ми не повинні залишати наших приятелів осамітнених у тяжкій хвилині. Скажіть відкрито Урядові у Вашінгтоні — ми по стороні Америки". Крім того газета „Більд" вийшла в червоно-біло-синіх кольорах, кольорах американського національного прапора. Газета надрукувала також форму готового листа до Дж. Буша, якого тільки треба підписати і вислати. Крім того помістила ще окремий прихильний до ЗСА коментар, у якому говорить: „Напишіть президентові Дж. Бушеві, що німці є друзями Америки".

Український хоронитель жидів відвідує ЗСА

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Дрібонька постать 86-річного Антона Сухінського губиться у довгому плащі, коли він вступає за поріг нашої редакції в супроводі свого опікуна Ігоря Демчишина і д-ра Осипа Оришкевича та інж. Богдана Котиса.

Важко повірити, що ця несмілива людина була здібна до таких геройських діл. Але він несміливо усміхається і раз-у-раз притакує розповіді про це молодого українця І. Демчишина, що вже довший час поставив собі за завдання опікуватися самітним і безборонним мешканцем Зборова, де А. Сухінський жив ціле життя і де в часі Другої світової війни заховав впродовж двох і півроку семеро жидів і трьох воєнних дезертирів.

А. Сухінський і І. Демчишин в редакції „Свободи".

Самітний А. Сухінський, якого в Зборові уважали „дивним", у воєнний час показався справжнім „ангелом хоронителем" цієї групи осіб, що їх він з нараженням свого життя і постійними шиканами німецьких поліційних відділів врятував від певної смерти. Поміж врятованими була родина на Шеллі Зайгера, яка опісля переїхала до ЗСА і поселилася в Трентоні. Ш. Зайгер, що є заможним підприємцем перед кількома роками почав інтенсивно шукати свого спасителя та навіть телефонував в цій справі до нашої редакції. Вкінці перед двома роками він відвідав з родиною Україну, а в Зборові відбулася перша зустріч поміж рятівником родини і врятованими. Вдруге члени родини Зайгерів були у Зборові минулого року, а тепер приїхав до них у гостину А. Сухінський враз із своїм молодим опікуном.

Саме цей опікун розповідає нам в редакції цілу історію „ангела хоронителя" зі Зборова та що зручність, з якою ця мала ростом людина побудувала схоронище для 10 осіб. Показується, що А. Сухінський був в селі відомий з того, що він мав різні „видіння". Так, каже він, передбачив, що будуть переслідувати жидів і завчасу почав будувати бункер з льоху біля своєї хати, який з часом вдосконалював і поглиблював. Був дуже спритний до різних робіт і умів багато виконати. Не кожний міг видумати таку штуку, як він, коли то на закритті таємного входу до сховища посадив вишню, яка цвіла та давала ягоди ,а все ж таки можна було під-

(Закінчення на стор. 3)

ВЕЧЕРНИЦІ НА ФОНД ДОПОМОГИ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Тут в Домі Української Культури в суботу, 2-го лютого, відбудуться карнавальні вечерниці, які влаштовує Управа Фонду Допомоги Україні, відділ центрального Ню Джерзі. Гратиме оркестра „Хлопці зі Львова". Початок о год. 6-ій вечора. Чистий дохід призначений на Фонд Допомоги Україні. Квитки можна замовити, телефонуючи на число (201) 469-9085.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Війна проти Іраку й Европа

Криза в обширі Перської затоки, яка розпочалася з окупацією Іраком Кувайту, втягнула у свій вир не тільки Америку, Великобританію передовсім, та Европу; а у меншій мірі — країни далекого Сходу та Австралію. Европа більш залежна від країн, продукуючих нафту (ропу), що її переробляють на газоліну та пальне для промислового й хатнього вжитку. Тому ця криза спричинила негайну раптову підвишку цін газоліни в Европі, далеко гострішу, ніж у ЗСА й Канаді. Політично ця криза дала пізнати себе негайно, коли справа опинилася в Раді Безпеки Об'єднаних Націй, постійними членами якої є ЗСА, Англія, Франція, СССР і Китай. Третім моментом, який пов'язав близько-східню кризу із Західньою Европою, є існування військово-політичного бльоку Атлантійського пакту (НАТО), головним членом якого є ЗСА. Осідок Об'єднаних Націй є в Ню Йорку; підготовою резолюцій Ради Безпеки займається головно дипломатія Америки і її найближчого союзника — Англії. Президент Буш старався не робити ні одного кроку у всій цій історії без порозуміння і згоди лідерів членських держав НАТО. Це не було легко, бо народи Західньої Европи були і є проти війни, яка й по них ударила. Зокрема Франція зберігає особливо близькі зв'язки з арабським світом і була близька Іракові, а Совєтський Союз був головним постачальником зброї, грошей і військових дорадників Іракові.

Коли вибухла війна — настрої міжнародного світу подібні до настроїв американського суспільства. Уряди всіх членів НАТО, включно з урядом мусульманської Туреччини, заявили свою солідарність з політикою президента Буша, але всередині тих европейських країн, ще яскравіше як в Америці, панують противоєнні настрої. Найменше вони проявляються в Англії, новий прем'єр якої Джан Мейджор, наступник Марґарет Тачер, раз-у-раз звітує в Палаті громад про хід подій на воєнному фронті. Англійські бомбардувальники „Торнейдо" найактивніші поруч з бомбардувальниками різних типів ЗСА. Міхаїл Ґорбачов грав до останньої хвилини подвійну гру і амбасадор СССР голосував у Раді Безпеки „за". Та, коли вибухла війна — Ґорбачов використав зосередження уваги світу на воєнному фронті, щоб завести свою диктатуру з опертям на армію і КҐБ, перевести масакру в Прибалтиці, і не знаємо, — де ще в близькому майбутньому...

В останніх днях цікава подія сталася в Німеччині. Її устрій — це федерація автономних демократичних земель, по-німецьки — „Лендер". Ці Землі мають власні двопалатні сойми і губернаторів. Це подобає на З'єднані Стейти Америки з тією різницею, що тут президент є водночас прем'єром, а в Німеччині, крім федерального канцлера, є виборний президент з суто репрезентаційними функціями. В минулу неділю в одній з 11-ти „Земель" колишньої Західньої Німеччини, Гессе, із столицею Франкфуртом, були вибори і несподівано у цих виборах програла Християнсько-Соціяльна партія канцлера Гельмута Коля, а виграла суперницька Соціял-Демократична партія, яка негайно створила коаліцію з так званою Зеленою партією, що пропаґує чистоту довкілля і є пацифістичною. Канцлер Коль зберіг більшість у федеральному парляменті, але його програ в Гессе характеристична тим, що тамошні його противники йшли під прапором миру і проти війни з Іраком, та закидали Колеві, що він сприяє Америці й Бушові в їх безоглядній політиці проти Іраку. Німеччина не має на воєнному фронті проти Іраку ні одного вояка. У Потсдамському договорі, що закінчив Другу світову війну, заборонено Німеччині мати військову фльоту. Отож війна ЗСА та інших проти Іраку Німеччини не торкається. Єдина її участь — це участь у коштах війни, бо Німеччина поруч із Японією — найстабільніша економічно країна світу. Кошти війни мають покривати теж Савді Арабія, Кувайт, який втратив престіл, але зберіг велетенський маєток у швайцарських банках, Японія й частково Англія, Франція та Канада. Але досі 95 відсотків коштів несе ЗСА. Вже Наполеон сказав, що для ведення війни треба трьох речей: грошей, грошей і грошей; під цим оглядом і війна проти Іраку не є виключенням.

Не всім такий стан до вподоби: У Франції відбуваються противоєнні демонстрації. Знову ж в Італії страх огорнув людей, які масово викуповували харчі, аж уряд натаврував таку немудру політику, а в Німеччині проходять такі велелюдні демонстрації проти війни, яких Німеччина досі не бачила (до півмільйона осіб).

Іван Головінський

ПОНЯТТЯ „БАТЬКІВЩИНА" І „ДІЯСПОРА"

II.

Після закриття переселенчих таборів у Німеччині й Австрії більшість колишніх біженців переселилися до ЗСА і Канади. Протягом десятиліть поважне число колишніх біженців були виставлені на повільний процес асиміляції. На цьому місці звернім увагу на деякі числові дані. Наприклад, Кубійович в Енциклопедії Українознавства подає один мільйон 250 тисяч населення ЗСА українського походження. Подібно Галич у праці, яка була друкована в 1976 році, подав число один мільйон 317 тисяч осіб, що є членами Українських Церков різних обрядів у ЗСА. Для порівняння звернім увагу, що перепис населення ЗСА в 1970 році виявив, що тільки 250 тисяч із усіх опитуваних подали, що вони уважають українську мову за свою рідну. Це приблизно тільки 20 відсотків громадян українського походження. Подібну ситуацію можна зауважити в Канаді. Тесля подає, що відсоток людей українського походження в Канаді, які уважають українську мову за свою рідну, знизився з 64 відсотків в 1961 році на 58 відсотків у 1971 році. У свою чергу Андерсон, який досліджував українське населення провінції Саскачевану, подав до відома, що відсоток української розговірної мови серед жителів цієї канадської провінції обнизився із 94 відсотків у 1941 році на 72 відсотка в 1961 році.

На цьому місці слід підкреслити, що асиміляція — це скомплікований соціо-психологічний процес, на який кожна людина реаґує по різному. Швидкість чи повільність асиміляції залежить від багатьох чинників, як наприклад, рівень освіти, рівень національної свідомости, родинне співвідношення, психологічна зрілість та ряд інших даних. Також асиміляція не завжди відбувається на протязі одного чи двох поколінь. Є одиниці, котрі асимілювалися протягом першого покоління, як також є одиниці і родини, які затримали свідомість своєї національної ідентичности до четвертого, а навіть до п'ятого покоління. Також політичні переміни на батьківщині предків, як наприклад — пробудження національної свідомости на Україні тепер, мають вплив на затримання національної свідомости серед діяспори.

Процес асиміляції є прямо пов'язаний із самоідентифікацією національного походження, себто — за кого людина сама себе уважає.

Це явище є універсальним у ЗСА й Канаді, се бто його можна зауважити серед усіх етнічних груп. Наприклад, приїхавши до країни нового поселення, еміґрант спочатку самоіндентифікує себе із національною приналежністю країни походження. Коли ж асиміляція посилюється і психічний зв'язок із країною предків посла блюється, така людина чи то її нащадки починають думати про себе в контексті нової країни поселення. Так постають такі поняття як американський українець чи американець українського походження. Це саме можна зауважити серед інших етнічних груп. Як виявили численні соціо-психологічні досліди, одним із найсильніших показників швидкости процесу асиміляції є затрата розговірної мови предків у новому середовищі і перехід на панівну мову більшости. З екзистенціяльної точки погляду, затрата розговірної української мови в діяспорі і пов'язана із цим асиміляція є тільки одним із наглядних знаків психологічної переміни нашого „внутрішнього світу".

Відомий німецький екзистенціяліст, філософ і психолог Гайдеґґер, у своєму творі „Час і Існування" звернув увагу на важливу ролю часу і простору в нашому психологічному пристосуванні до нашого оточення.

Під оглядом часу, який проминув від виходу цих українців із України, тих, котрі проживають у діяспорі можна б поділити на ряд груп. Одначе для нашої дискусії вистачить звернути увагу на дві групи: на тих, котрі народились і виросли на Україні, і на цих, що прийшли на світ у переселенчих таборах по війні, або вже народились у країнах нового поселення.

Закінчення буде.

ЧИ БУЛО Б МІСЦЕ ДЛЯ ҐОРБАЧОВА У НОВІЙ СОВЄТСЬКІЙ СИСТЕМІ?

(м. б.). Ми писали нещодавно на цій сторінці, що Горбачов — це наче той ведмідь на ярмарку, який танцює так, як каже йому його пан. А той „пан" — це тріяд КҐБ — партія — військо, який тримає Михаїла Сергійовича на короткому припоні. Ґорбачов, мабуть заражений „ейдсом" Заходу, хотів би стати президентом із такою владою, як американський, але свідомий він того, що це неможливе; тож він далі „скаче" між неминучістю ліквідації імперії і конвульсіями системи з 18-мільйоновою армією партократичних галапасів. А завдання позбутись їх не легке, як показує хоч би румунський казус. Навіть коли б затіяти масакру таку, жертвою якої упав Чаушеску, та й тоді зараз так легко не викорениш.

Питання, як перетяти цей московський Гордіїв вузол, порушив на сторінках „Чикаґо Трібюн" (19. I. 1991) Максим Князьков, колишній шеф бюра ТАСС у Вашінґтоні, який „вибрав волю" і нині працює у вашінґтонській Джеймставн Фундації, присвяченій питанням міжнародної політики. Цей автор, росіянин, у статті під наголовком, який ми позичили для цієї статті, твердить, що причиною усього лиха у СССР є нерозв'язане національне питання і зневіра народів імперії, що центральна влада, а Горбачов зокрема, є всилі розв'язати проблеми, які, залишені нерозв'язаними, можуть довести до катастрофи. Він пише: „Центральну владу корчить, зводить судома., а СССР переходить у стан хаосу. Істотно є найти базу для реальної влади, щоб на ній творити нове. Така влада уже не існує в Москві. Діючий там президент не обраний народом. Зате у столицях 15-ти республік, які проголосили свій суверенітет, існують законно обрані уряди. Республіканські уряди мають мандат від народу, коли такого не має Ґорбачов і його центральний уряд". Який висновок?

Князьков пише: „На мою думку, тільки мирне розв'язання розчленування Совєтського Союзу може не тільки врятувати ситуацію, але навіть привести до організації якоїсь нової спільноти та вже на засаді повної свободи". „Вирішальний фактор тут — економіка. Грузини, наприклад, виборовши незалежність, переконалися б дуже скоро, що їхніми помаранчами не заінтересований Захід, а єдиний ринок збуту для них — це Росія. Теж українці зрозуміли б, що Захід пересичений хліборобськими продуктами і єдиним їхнім відборцем є теж Росія. Литовці також мабуть прийшли б до переконання, що для них корисно мати б якийсь оборонний договір з Росією... бо ох, ті німці..."

А я додам від нас: коли б досягти якогось порозуміння на принципах повної рівности з нашими східніми і північними сусідами, не було б і для нас не-корисно забезпечитись від загрози зі Заходу, коли б так у німців відновився апетит на кордони з-перед 1939 року.

Князьков робить висновок: „Тепер час приглушити емоції, а це можна здійснити тільки скасувавши договір, яким створився Совєтський Союз у 1922 році. Якась спільнота народів нинішнього СССР мусить заіснувати, бо ці народи пов'язані комплексом економічних зв'язків, а це вирішальний фактор. Республіки мусять у майбутньому співпрацювати. І закінчує він свої міркування так: „Ґорбачов не розуміє того, що тільки повна свобода, а не військо, можуть утримати Союз і завершитись приязними стосунками між народами СССР. Де головна причина, що таке не здійснюється? Не важко виспекулювати. Коли б дійшло до порозуміння між народами нинішнього Союзу на вповні добровільних принципах, — то Ґорбачов утратив би „джаб", а з ним втратили б посади сотні тисяч номенклятурників, які займають нині позиції в уряді. Ось чому тепер посилається військо до Балтійських республік. На мою думку, Ґорбачову йдеться не про те, чи Литва стане незалежною. Тут ідеться про його позицію", і позицію тих вісімнадцяти мільйонів галапасів з тріяду „партія — КҐБ — військо", які боротимуться всіма доступними їм засобами, щоб не піти „далой". І ще одна — заввага на тлі цієї статті: назріває видимо ситуація (і такі російські діячі як Борис Єльцин і автор цитованої статті Князьков є того доказом), що у російському суспільстві назріває погляд, що час скінчити з перестарілим нині воєнним і культурним імперіялізмом, і почати, за іншими колись колоніяльними державами як Великобританія, будувати співжиття з сусідами на принципах рівности. Покійний Петро Григоренко у свій час навчав нас робити різницю між партократією і російським народом. Ми докоряли йому. Ми далі звинувачуємо тільки „комуно-московські" чинники. А хто нині на самому вершку в Кремлі? Хіба не „хахол"? Нащадок кубанських, переселених з України козаків Михаїл Ґорбачов? А діючий лідер КПСС хіба не українець Володимир Івашко? А генерал, який дав наказ стріляти на литовців у Вільнюсі (Ґорбачов каже, що не його це був наказ) теж, як каже прізвище, хіба не наш земляк? Тож час дещо зревідувати те окреслення „комуно-московський ворог". Росіянин Єльцин стоїть нині проти нашого земляка Ґорбачова. Чи не іронія це? Він щоправда, вирікся свого роду, як багато наших земляків-малоросів перед ним, але коріння не вирвеш!

Проте вернімось ще до нього, того ведмедя на припоні, як ми його змалювали на вступі. Мабуть не завидна нині ця роля Ґорбачову бути на короткому шнурку КҐБ, КПСС і генералів і танцювати під їх дудку. Але теж слід звернути увагу і на „троїсті музики", що приграють до того ведмежого танцю: Буш і Коль грають на дримбах, а романтична Марґарет Тачер — на флейті. Особливо ця остання. Вона вже нині не при владі, але це вона, як кажуть, є „композитором" нової оперети під назвою „Новий порядок у світі". Її директива була така: залиши Схід Ґорбачову, він О. Кей! Нова сцена нашої політики — це Близький Схід! Хіба не так воно виглядає?

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує Лев Яцкевич

Між фантазією і дійсністю

Модерна наука та технологія має щось у собі з повісти Роберта Люїса Стівенсона „Д-р Джекилл і Містер Гайд". Кожний бо осяг технології має дві сторони медалі, одну добру, другу неґативну. Візьмім хоча б такий популярний сьогодні засіб льокомоції як літак, який в останньому часі майже вдвічі збільшив свою швидкість, а одночасно збільшив двічі або й утричі забруднення і глушення довкілля. Вчені розбили атом і визволили ув'язнену в ньому таємним замком електронів ядрову енерґію, яку можемо запрягти до колісниці наших потреб, для продукування електричного струму або вживати як нищівну зброю. Телевізійний апарат становить неперевершений засіб зносин, інформації та розваги, що з одного боку збагачує знання людини, а з другого — притуплює її світосприймання. Медичні науки продовжили тривання нашого життя, а одночасно принизили гідність людини, для якої продовжене життя втрачає часто-густо значення та мету.

Найновіші досягнення в ґенетичній технології відчиняють перед людством можливість лікування ґенетичних недоліків, а одночасно створюють небезпеку створення нових форм життя, що можуть стати для людства великою загрозою. Ті всі дилеми виникають у висліді великого розрізу поміж поступом технології та основами моралі й етики. Американець Джеймс Ватсон та англієць Френсіс Г. С. Крик одержали нагороду Нобеля (1962) за розшифрування структури молекули DNA. Від цього часу розвиток ґенетики сповнений небувалої динаміки, що дає нам змогу не тільки втручатися в закони спадковости, але шляхом маніпуляції ґенів творити нові органічні комбінації, а навіть нові варіянти істот.

Однією з найбільш фантастичних можливостей є запевнення людині довговічности через створення її біологічної копії. В біологічній термінології цю методу окреслюють найменням „клонінґ" (двійництво, дублікація). Вона дозволяє вирощувати з зародка дозрілої людської клітини новий організм, що має ґенетичну характеристику давача клітини. Ця метода дублікації дозволить кожній людині почати нове життя і теоретично бути... безсмертною.

Не має сумніву, що таке „двійництво" може створити поважні комплікації для людської раси, даючи можливість продовжувати життя не тільки вартісним людям чи ґеніям, але і найбільшим злочинцям. Коли таке „двійництво" стане дійсністю? Практично воно вже існує в земноводних тварин (в жабах і ящірках), з яких ученим біологам вдалося одержати їх тотожні репліки. Тепер прийшла черга на породи ссавців. По деяких спробах із ссавцями — тваринами може прийти черга на людину. На думку нобелівського лавреата П. Ледерберґера, „клонінґ" може стати дійсністю начебто ще в цьому тисячолітті. Поруч з „двійництвом", почалися інтенсивні досліди з новою „технологією народжень". Вже сьогодні лікар може перещепити жінці виплеканий лябораторійно ембріон і дати їй змогу втішатися материнством і власною дитиною. Але це тільки початок, бо на думку спеціялістів з тієї ділянки, вже на початку 2,000-их років кожна жінка матиме змогу дослівно купити собі в шпиталі заморожений ембріон, понести його до лікаря і він перещепить той ембріон у її матку. До речі, за вищу ціну можна буде начебто купити такий ембріон з повною ґарантією відсутности ґенетичних недоліків, а навіть вибрати собі для дитини барву очей, волосся та стать дитини, а можливо і ступінь її інтеліґенції. (А чи й колір шкіри?)

Вчені не виключають також у майбутньому можливости вирощування дітей поза людським тілом, в лябораторійній реторті. На думку д-р Данієля Петруччі з Больонії, що вже почав досліди в цій ділянці декілька років тому, ми не далеко віддалені від того часу, коли жінки матимуть власних дітей без невигоди вагітности і без ризика породу. Ті всі речі нагадують нам популярні сьогодні повісті з наукової фантастики чи почитну колись книжку англійського філософа Олдеса Гакслі „Новий сміливий світ", у якій він передбачав вирощування дітей у ретортах біологічних лябораторій при одночасній контролі та унапрямлюванні їх ґенетичної спадковости для певної окресленої мети. В той спосіб людство буде колись вирощувати жовнірів, митців, інженерів, атлетів, лікарів і політиків. Що ті речі не такі далекі від фантазії, доводять завзяті дискусії, які сьогодні ведуть між собою чільні біологи на тему етичних проблем, зв'язаних з евгенетикою, наукою про способом ушляхетнювання й оздоровлювання раси шляхом використання законів спадковости, зокрема спроб користуватися спермою нобелівських лавреатів, щоб народжувалися ґенії бездітним і високоінтеліґентним жінкам.

Найкраще з'ясував своє становище до тих справ д-р Роллин Гачкис з Інституту Рокефеллера в Ню Йорку: „Багато з нас відчуває тривожну дрож на думку про можливість втручання у прегарно збалянсовану природою органічну систему людей, що дає кождому з нас притаманну духовну характеристику". Але науковий світ, який майже цілком відкинув християнську мораль і етику, таки буде експериментувати.

Андрій Качор

ЗА ВІДНОВУ СПРАВЖНЬОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

I.

У програмі Народного Руху України, у розділі „Економіка" написано, що „Рух сприятиме економічному відродженню України, зростанню добробуту її народу, створенню гуманної, збалянсованої, ефективної економіки".

У цій економічній програмі є згадка і про кооперацію, яка може дуже багато допомогти в економічній перебудові України, зокрема тепер, коли відроджується загальногромадське і політичне життя України. На прохання деяких кооператорів з України, хай буде мені вільно сказати кілька слів про ролю і завдання кооперації та які вона може мати перспективи у відновленій українській державі.

Сьогодні не треба вже нікому доказувати, що кожний політичний, релігійний, культурно-освітній або суспільно-господарський рух має не тільки право, але й обов'язок сказати своїм прихильникам і послідовникам: хто він, чого він хоче, якими шляхами прямує до своєї мети і яка користь буде з цієї дії, яку цей рух хоче проводити серед громади, серед народу чи в цілій державі?

Кооперація, як суспільно-господарський рух, вже при своєму народженні в минулому сторіччі проголосила свою програму. Мала свою програму й українська кооперація у своїй державі в роках 1917-1920, а відтак, з упадком держави зліквідовано вільну українську кооперацію на центральноукраїнських землях. Одначе, вона ще могла відносно свобідно розвиватись у Західній Україні до часу Другої світової війни.

Не спиняючись над історією нашого кооперативного руху, хочу тільки відмітити його організаційну різницю від інших організацій, зокрема політичних, чого загал громадянства часто не розуміє. Кожна політична організація, а навіть неполітична така як РУХ, у своїй програмі, звичайно, може багато обіцяти зробити для народу, але аж тоді, коли... виграє вибори і... прийде до влади. А до того часу, нім це станеться, вона може багато плянувати, обіцювати, але за реалізацію тих плянів і обіцянок вона перед ніким фактично не відповідає. Вони кажуть: ми це зробимо і... чекають на вибори або на якусь іншу нагоду. І це зрозуміло, бо ціль політичної партії чи організації є укласти свою програму так, щоб серед народу здобути „демократичну більшість" і відтак, перебравши владу, можна „панувати", або „володіти" над народом або державою, і не конче треба виконувати „передвиборчі" обіцянки.

Цілком інакше мається справа з кооперацією, з кооперативним рухом, чи навіть з поодинокими правдивими кооперативами, бо вони не можуть у своїх програмах фантазувати, плянувати щось нереальне, бо така фантазія в господарській установі кінчиться фінансовою втратою, втратою довір'я серед членів до проводу кооперативної установи, що грозить упадком установи, а то й руїною цілого руху.

Кооперація мусить стояти на твердих і реальних основах, бо її метою є морально і матеріяльно допомагати своїм членами поліпшити їх добробут, скріпити їхню господарську базу, потрібну їм для заспокоєння їх матеріяльних і духових потреб, щоб вони могли краще і певніше взяти свої громадські і культурні справи у свої власні (не державні чи комунальні) руки.

І це є суть і основа кооперації. Вона не може і не сміє фантазувати, але в основу своєї праці мусить поставити позитивні і реальні господарські послуги своїм членам, своїй громаді, своєму народові. Гаслом її праці є: *служити*, а не *панувати*, чи робити особисті „бизнеси" з думкою про великі зиски, прикриваючись тільки „кооперативною" вивіскою.

Кооперативна ідея *помагати* і *служити* громаді вимагає живої реальної програми, як живим є життя кожної людини, а рівночасно вона у своїх плянах не може йти, як казав І. Франко, „поза межі можливого".

Я не збираюсь проголошувати якусь нову реальну програму для сучасної України. Її мусять укласти і проголосити провідники РУХ-у, які зрозуміють суть самої кооперативної ідеї та можливості її практичної реалізації.

Громадський рух в Україні 100 років тому і народження кооперації

Французька революція в 1789 році започаткувала нову добу в історії людства. Вона повалила феодальний устрій і проголосила нові права людини, нові демократичні кличі свободи, рівности і братерства.

Наполеон своєю зброєю і військами „переорав" велику частину Европейського континенту, від Мадриду до Москви. Він видвигнув нову, досі приспану силу, а саме — зрушив до нового життя національні рухи різних народів. Ці волелюбні рухи в Західній Европі дуже скоро знайшли живий відгук і в Україні. Півстоліття тривала боротьба з австрійською реакцією, нім прийшло до „Весни народів" у 1948 році, а ще довше треба було чекати на знесення кріпацтва в Росії 1861 року.

„Книга битія українського народу" М. Костомарова, Кирило-Методіївське Братство в 1847 році, Шевченкова поезія, навіяна євангельським духом і глибокою вірою в „закон Божий" та у високу ідею *Правди* і *Справедливости* — це шлях пробудження українського народу в минулому сторіччі. Ідеологічний журнал „Основа" в Петербурзі, заснування українських „громад" по всіх майже містах України, подібно як сьогодні мається справа з РУХ-ом, створення народовецького руху примусило провідників цього руху до застанови над пляном практичної культурно-освітньої, політичної, а найважніше — економічної програми, як головної бази існування народу.

Не місце тут переповідати історію цих перших плянів і реальних змагань за нову „економічну перебудову" України під жорстоким царським режимом, подібно як і тепер не легко переводити „економічну перебудову" в імперії Горбачова.

Згадаймо тільки перших наших відважних реформаторів і представників нових господарських реформ, а в тому і піонерів кооперативного руху, таких як: Дмитро Пильчиків (1821-1893), Микола Баллін (1829-1904), Микола Зібер (1844-88), Віктор Козлов (1842-1920), Григорій Галаган (1819-1888), або на західньоукраїнських землях: о. Стефан Качала (1815-1888), о. Данило Танячкевич (1842-1906), Володимир Навроцький (1850-1883) і багато інших. Ці піонери по знесенні панщини і кріпацтва кинули дуже позитивне гасло: „Лицем до народу", „Лицем до органічної праці". Вони вказали на кооперацію, як на один з головних засобів, що мав би практично, не декляративно ані маніфестами, допомогти українському народові позбутися господарських злиднів і при допомозі кооперативних організацій дійти до економічної сили, що є заразом базою політичної сили.

Закінчення буде.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ У Клівленді дрижали вікна та відчувалося коливання, одначе не занотовано жодних ушкоджень від цього, як опісля виявилося, землетрусу, центр котрого зосередився на озері Ірі на північ від Клівленду. Землетрус позначився на скалі Ріхтера силою 3.2 як заявив Френк Болдвін, технік у Американському центрі геологічних вимірів у Болдері, Кольорадо.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ЧИКАҐО, Ілл.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 16-го лютого 1991 року
о год. 12-ій в полудне
в залі Культурного Осередку при парафії
свв. Володимира й Ольги
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

17, 22, 51, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Ґльорія Пашен, заст. головного предсідника
інж. Анатолій Дорошенко, головний контролер УНС
Гелен Олек Скат, головна радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Роман Б. Припхан, голова
Юлія Назаревич, секретар
Юліян Юринець, касир
Михайло Ольшанський, почесний голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 16-го лютого 1991 р., о год. 3:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому
90-92 Fleet Street, Jersey City, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

25, 70, 170, 171, 213, 270, 275, 281, 286, 287.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАГІТКИ
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Володимир Білик, голова
Йосиф Зубрицький, секретар
Павлина Балутянська, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НЮАРК, Н. Дж.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 17-го лютого 1991 р., о год. 1-ій по пол.
в залі школи св. Івана Хрестителя
746 Sanford Avenue, Newark, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

14, 27, 37, 65, 76, 133, 142, 172, 214, 219, 234, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступника головного предсідника УНСоюзу д-ра НЕСТОРА ОЛЕСНИЦЬКОГО
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

д-р Нестор Л. Олесницький, заст. гол. предсідника УНС
Андрій Кейбіда, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Володимир Сенежак, голова
Теофіль Клебан, секретар
Володимир Боярський, касир

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

У п'ятницю, 11-го січня, в залі місцевої ратуші українська громада Філядельфії відзначила традиційний День солідарности з українськими політв'язнями. Програма, організована Комітетом Оборони Національних і Людських Прав в Україні (тепер діє як Комітет Руху) разом з філядельфійськими філіями УАК-Ради та УККА, була присвячена Степанові Хмарі, „першому українському політв'язневі гласности". Разом з тим організатори хотіли поширити відомості про можливий напад Совєтської армії на Західню Україну, як це сталося недавно у Литві.

Програму відкрила голова Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні Уляна Мазуркевич. Вона подякувала гостям та промовцям, що, незважаючи на погану погоду, прибули, щоб взяти участь у програмі. Уляна Мазуркевич представила Линду Акерман з міського уряду, яка прочитала Проклямацію, підписану філядельфійським посадником Вілсоном Ґудом, про те, що 12-го січня Філядельфія відзначатиме День солідарности з Україною.

Організатори та гості Дня солідарности з українськими політв'язнями, проведеного у Філядельфії (зліва): Олена Стерчо-Гендлер, Михайло Нич, Уляна Мазуркевич, Лариса Байрамова, Джером Шестак, Михайло Ковальчин і Тамара Стадниченко.

Після відчитання Проклямації У. Мазуркевич прочитала листа від конґресмена Кофлина. У листі підкреслювалося про несправедливість совєтського уряду щодо депутата Верховної Ради України Степана Хмари, якого заарештували. Конґресмен Кофлин також перестерігав, що погіршення стану людських прав у Совєтському Союзі веде до погіршення відносин між Москвою і Вашінґтоном.

Представник міської Ради *Тичер Лонґстрет, який* багато років підтримує українську громаду у Філядельфії і щороку бере участь у програмах, організованих на День солідарности, прочитав резолюцію від міської Ради і апелював до української громади в Америці, щоб вона постійно допомагала Україні в її стремліннях до повної незалежности.

Головним промовцем програми був Джером Шестак, колишній амбасадор до Комісії Людських Прав в Організації Об'єднаних Націй, голова Міжнародної Ліґи Людських Прав, член дирекції Асоціяції Американських Адвокатів та голова Міжнародної Асоціяції Адвокатів. Амбасадор Дж. Шестак радив зібраним громадянам не втрачати надії та не піддаватися, незважаючи на те, що ситуація в Україні міняється і що можливі нові репресії.

Після виступу амбасадора Дж. Шестака відбувся невеликий концерт, в якому виступила гостя з Києва — лавреат республіканського і всесоюзного конкурсів віольончелістів мґр Лариса Байрамова. Вона майстерно виконала Прелюдію і Сарабанду з Шостої сюїти Й.-С. Баха для віольончелі сольо та Каприс італійського композитора Піятті.

Виступає віольончелістка з Києва Лариса Байрамова.

На закінчення програми Уляна Мазуркевич повідомила, що петиції, підготовані Комітетом Оборони Національних і Людських Прав в Україні на захист С. Хмари, підписані сотнями людей, вже отримав в Україні Михайло Горинь, який телефонічно подякував філядельфійській громаді за її працю і попросив, щоб громада продовжувала акцію оборони С. Хмари.

Велика кількість українців з Філядельфії та околиць на заклик литовської громади зібралися 13-го січня біля Дзвону Свободи на маніфестацію, яка була організована як протест проти трагічних подій у Литві.

Тамара Стадниченко

Український...

(Закінчення зі стор. 1)

нести її з корінням і увійти до підземних коридорів, що вели до місця прожитку захованих людей. В хаті А. Сухінського просиджували постійно німецькі поліцисти, приводили псів для кращого розшуку, але нічого не знайшли.

Тепер після довгих років скромного життя в Зборові наш оборонець переслідуваних несподівано переживає дні слави. В Трентоні, де живе родина Зайґер, А. Сухінський був героєм дня, коли у грудні йому призначили запалити останню свічку на велетенському жидівському свічнику - менорі, встановленому на ратуші на початках жидівських свят Ганука. Про це та цілу історію врятування родини Зайґерів писала широко американська преса, як також перед роком була окрема програма телевізійна на цю тему.

А. Сухінський після засвічення менори в Трентоні стоїть поміж мамою Ш. Зайгера та його дружиною. На правому боці — Геннадій Удовенко, представник України до Об'єднаних Націй, що взяв участь у цій урочистості.

Д-р Р. Оришкевич передає нам щоденник „Таймс" із Трентону з датою 19-го грудня, де є обширний та дуже прихильний для нашого гостя репортаж про його перебування в ЗСА та його добре діло, яке йому не забули.

Ми стараємося довідатися дещо безпосередньо від А. Сухінського і він з несміливим, але теплим усміхом відповідає на наші питання. Він вірить не лише у свої видіння, але все зводить до віри в Бога. У нього всі люди „або Божі, або злі" і уважає, що тільки молитвою до Бога можна врятуватися у кожній життьовій ситуації. І так тепер він знову молиться і вже п'ятий день постить, щоб „не було війни". У нього глибока віра, що Бог вислухає його молитви, як вислухував колись у війні, коли німецьке ґестапо хотіло його розстріляти.

То ж прощаємо його з бажанням, щоб затримав цю свою віру і далі, а він з тихим усміхом стискає руку і складає побажання.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ
ДІТИ ДО
УКРАЇНСЬКИХ
ШКІЛ!

В ТРИДЦЯТЬ ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї незабутньої МАТЕРІ

бл. п.
Олександри з Ліницьких МАРКОВИЧ
був. артистки ЛАВРОВСЬКОЇ
буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 3-го лютого 1991 р., о год. 11:10 ранку
в катедральному храмі Непорочного Зачаття
Пречистої Діви Марії у Філядельфії, Па.
833 N. Franklin Street, Philadelphia, Pa.

До участи в Панахиді сердечно запрошую приятелів, артистів, учнів, студентів, знайомих

Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ, донька

Дж. МекДоналд все ще цікавиться справою І. Дем'янюка

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Джім МекДоналд, колишній інвестиґтор адв. Марка О'Коннора. першого адвоката Івана Дем"янюка, навіть після появи його книжки п.з. „Іван Дем'янюк — справжня історія" минулого року все ще цікавиться цією справою, зокрема діями Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ), яке він уважає „дуже небезпечним".

Дж. МекДоналд

Дж. МекДоналд постійно веде кореспонденці о з різними особами в світі, зокрема знавцями упізнавань, фотографії, письма, печатоі тощо. Цей матеріял зростає в міру того, як починають відкриватися архіви в Німеччині, Польщі і навіть в СССР.

Під час відвідин редакції „Свободи" Дж. МекДоналд розповів про свою ролю інвестиґатора для М. О'Коннора, теперішнє шукання за матеріялами, можливо для другої книжки про справу І. Дем'янюка. Він показав частину свого листування з німецьким експертом д-ром Гербертом Тідерманом, який потрудився поробити певні поміри знімки Дим'янюка на мнимій виказці і твердить, що це не є знімка Дем'янюка з молодих літ. Д-р Тідерман вглиблюється в історію голокосту і знаходить багато нових ревеляцій. Можливо, що й він писатиме книжку коли процес закінчиться.

Виходить, що багато людей у світі цікавляться справою Дем'янюка і будуть писати про це — без уваги на рішення судів в Ізраїлі.

Ювілейними виданнями започатковано 100-річчя українського поселення в Канаді

Двома виданнями Товариства Плекання Рідної Мови започатковано відзначування сторіччя українського поселення в Канаді. Обидва вийшли друком у столиці Канади з початком ювілейного року.

Перше з них із окремою присвятою „українським піонерам Канади" — це бібліографія писань дочки піонерських батьків з Вінніпеґу Ольги Войценко, авторки семитомового „Літопису українського життя в Канаді" й англомовної синтези „Українці в Канаді". Бібліографія складається з двох частин: двомовного українсько-англійського реєстру всіх писань Ольги Войценко за роки 1938—1989 (разом 251 позиція) й другої: вибірки рецензій і відгуків на її публікації таких авторів, як Анни Франко-Ключко, Катерини Антонович, В. Ю. Кисілевського, К. Андрусишина, І. Теслі, В. Дорошенка й ін. Цікавими й цінними є факсимілія деяких рукописів, наприклад, Д. Дорошенка, Ст. Килимника, самої авторки й ін.,а теж фотовідбитки титульних сторінок її естетично оформлених М. Левицьким книжок. Особовий і географічний показники й титульна сторінка індексу О. Войценко в Національному архіві Канади в Оттаві закінчують текст цього видання.

Друга публікація ТПРМ з нагоди ювілею — це відгук Я. Бирича на поему М. І. Мандрики „Канада", написану з приводу 60-річчя українського поселення в Канаді в 1961 році й опісля „справленого" тексту цієї поеми в 1977 році з англійським перекладом В. Кірконнелла.

Обидва видання можна замовляти в ТПРМ, 911 Карлінґ, Оттава, Онт. KlY 4E3.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ КОРЕСПОНДЕНТ газети „Ізвєстія", органу Верховної Ради СССР, Ґ. Чародєєв, в африканській тюрмі перебуває помічник капітана совєтського риболовного корабля „Алдан" Р. Пулейкіс, якого заарештувала місцева міліція. Совєтського моряка африканці підозрівають у вбивстві іншого моряка того ж корабля С. Долґіх. Очевидно, Пулейкіс заперечує вбивство, але дві жінки посвідчили, що бачили бійку і на цій підставі міліція заарештувала моряка. Тепер совєтська амбасада найняла для оборони Пулейкіса одного з кращих адвокатів, колишнього генерального прокуратора країни. В африканській республіці Кабо-Верде (колишній португальській колонії) існують дуже строгі закони, особливо за вбивство, але Москва напевно вживатиме усіх заходів, щоб добитися звільнення моряка.

КРАЙОВЕ УПРАВЛІННЯ аеронавтики та дослідження простору (НАСА) розглядає можливість полету астронавтів з окремим завданням справити телескоп Габбл. Їхнім завданням було б вкласти невеличкі дзеркала розміру поштової марки до чотирьох інструментів, щоби зміцнити їхній фокус і тим самим отримати ясніші зображення. Якщо вдасться цей плян перевести в життя, то цей телескоп привернено б майже до перфектного стану. Денніс МкКарті, заступник керівника телескопічної програми, заявив, що НАСА повинна зробити остаточне рішення в цій справі до травня, бо ремонтний політ заплановано на початок 1993 року.

Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС)

ділиться з громадянством, діячами театрального мистецтва, та подругами і друзями, членами нашого Об'єднання ОМУС, печальною вісткою, що

в понеділок, 21-го січня 1991 Божого року, у Філядельфії, Па., ЗСА упокоївся в Бозі, на 82-му році трудолюбивого життя

св. п.

РОМАН ТИМЧУК

заслужений актор і режисер українських театрів.

ПАРАСТАС у середу, 23-го січня, в похоронному заведенні Насевичів при Френклін-Бравн вул., а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у четвер, 24-го січня 1991 р. в архикатедральному храмі НЗПД Марії, при Френклін вул. у Філядельфії, Па. Тлінні останки перевезе родина до міста Снелвілле в стейті Джорджія, місця осідку родини.

Опечаленій дружині Любі, дочкам Оксані і Надії та синам Андрієві і Тарасові й їхнім родинам, складаємо щирі співчуття, із запевненням, що пам'ять про нього залишиться серед нас назавжди.

Управа і Членство ОМУС

До друзів „Дударика"

Слово подяки, мабуть, ніколи не пізно сказати. І хоч співаки „Дударика" не один раз писали до вас, одержували дорогі нам листи — відповіді; нині ми ще раз усією громадою хочемо сказати спасибі усім друзям „Дударика" — добрим, гостинним, шляхетним і відважним. Адже ж завдяки вам 65 юних амбасадорів української культури змогли ступити на американську, милу нам від цього часу землю, пізнати прекрасних людей і ще раз для себе і для людей ствердити: наша пісня, наша дума не вмерла, не загинула.

Природно, що для нас ця концертова подорож стала святом на усе життя; ці два місяці збагатили наші душі, додали нам ще більшої впевнености і сили. Незаперечним є і те, що ця перша, після славетних Кошицевих співаків, подорож українського національного хору відкриває нову сторінку в історії культури усіх, хто уважає себе українцем. Тому багато рідних, знаних і незнаних нами людей і боялись за нас, і молились за здоров'я маленьких дударків. Це була молитва чесних і чистих людей, і вона оберігала усіх нас ці 60 днів. І трапилось неймовірне — ніхто з наших маленьких артистів не захворів, ніхто не втратив голосу.

Група дударків біля Статуї Свободи під час їхнього перебування в ЗСА минулого року.

Братній та синівний уклін, безмежна вдячність вам дорогі українці, чим хлібом-сіллю ми були ситі, словом зігріті і дахом укриті.

Низький уклін і подяка всечесним отцям і церковним громадам — ваші молитви були почуті Богом.

Безмежна подяка всім українським — жіночим, молодіжним, культурним, політичним, комерційним громадам і установам та їх провідникам, котрі взяли на себе основну роботу у влаштуванні перебування хористів.

Шана, сердечна вдячність і визнання мистцям і мистецьким громадам.

Спасибі журналістам, працівникам газет та радіостанцій за їх безцінну інформацію, котра втішала і надихала родини і близьких наших співаків.

Особлива подяка газеті „Свобода", довкола якої гуртуються активісти українського відродження.

Невимовна дяка, визнання, повага і захоплення чарівній і відважній Марті Федорів, її прекрасним помічницям та помічникам, фірмі „Браво Інтернешенел" за сміливість, кмітливість і здатність бути переможцями.

Ми дуже-дуже хочемо приїхати через рік до вас із різдвяними піснями, новорічним хлоп'ячим посіванням, зерном і піснею українським наколядувати вам і всьому нашому роду щастя і добра.

Ваш „Дударик"
Ваш Микола Кацал

НА ВІДВІДИНАХ у Вашінґтоні минулого тижня перебував президент Монголії Пунсальмагін Охірбат. Він відбув зустріч з президентом Дж. Бушем і після цього розповів кореспондентам, що поінформував Президента про можливості видобування нафтової ропи в пустині Ґобі, чим він дуже зацікавився та висловив бажання про більшу співпрацю з Монголією.

Слава „дозрілим дорослим"!

Звичайно їх називають „сеньйорами", але коли американці пропонують змінити своє „senior citizens" на „mature adult", то і нам треба знайти назву, щоб не дуже нагадувала старість. Бо справді наші „дозрілі дорослі" ще молоді духом, працьовиті і активні. От хоч би взяти об'єднаний хор осередку св. Андрія і церкви св. Марії в Норт Порті на Фльориді, який дав цього року три концерти коляток і щедрівок: перший в Громадській Асоціяції Варм Мінерал Спрінґ, дохід з якого був призначений на Фонд Допомоги дітям Чорнобиля, другий в осередку св. Андрія і третій в залі церкви св. Марії 5-го січня, на якому я мала нагоду бути.

Одинадцять сопранів і стільки ж альтів у вишиваних блюзках, таких гарних як маків цвіт, створили особливо гарне враження. Чоловічих голосів менше, але балянс між голосами добрий.

Хор виступив під батутою інж. Павла Грабовича, про якого ми читали в цьогорічному Альманаху УНСоюзу в дописі д-ра Олега Снилика, що Поль Грабович вже 45 років тому був ініціятором і диригентом студентського хору в Ерлянгені, Німеччина, який гарно репрезентував українську пісню в університеті — серед німців, американців й інших національних груп.

Павло Грабович справді добився успіху з хором в Норт Порті. Це особливо видно було в цьогорічному концерті колядок і щедрівок. Почавши від „З нами Бог" Бортнянського, „Добрий вечір", „Нова радість" і „Бог ся раждає", хор звучав чисто і співаки зосереджено слідкували за руками диригента. Варто би уважати, щоб не додавати складу „ги" в словах: народи - (ги)вся, „га" у вихваля(га)ють, або „гі" в Украї(гі)ні. Краще витримати подвоєння: народився, вихваляють, Україні.

Слідувала щедрівка „В полі, полі". Добре було б виконувати щедрівки всі разом, а не поміж колядками, щоб відзначити їхню відмінність. „Ой видить Бог" випало імпозантно. В „На Йорданській річці" бракувало потрібного там піяніссимо. Це часто трапляється в американських хорах. Скільки б диригент не стишував, хористи не реагують, а при більшій увазі цього можна легко уникнути.

Фортепіяновий супровід був у руках д-р Ярослави Грабович. Цим разом він був дискретний, такий як повинен бути, як доповнення, а не як найважніша річ.

У „Днесь поюще" виявилось, що хор має гарні дзвінкі сопрани і приємні матові альти. В „Світу голосить" повторилась помилка, особливо в басах з доданням складу „ги": „Божого си(ги)на, Ма(га)рія.

Другу частину започаткував маестро В. Мельничин сольовою піснею „Дитятко Ісус" (музика Петра А. Йона), яка має колисковий характер. Тенор В. Мельничина звучний, вишколений і зовсім не потрібно форсувати у високому тоні, бо голос і так сильний.

„Стань, Давиде, з гуслями" випало дуже добре. У „На небі зірка" відчулась легка втома хору. Улюблена композиція „Не плач, Рахиле" з баритоновим сольом Володимира Короля зібрала заслужені оплески. „Щедрик" Леонтовича — це типово акапельний твір і його треба б виконувати без фортепіяну. На закінчення „Тиха ніч" вийшла справді настроєво.

Слово про колядки в першій частині і „Різдвяне привітання" в другій виголосила Галина Король. Її безпосередність і щирість зворушує слухача. Її „Привітання" повні поетичних думок, що окрилюють, поривають і підносять нас на дусі.

Отець д-р Іван Тилявський, як господар залі, в якій відбувався концерт, сказав на початку кілька коротких теплих слів привітання і при кінці подякував всім, висловлюючи надію, що в нашій громаді пануватиме згода і любов.

Хотілося б ще згадати про національні, культурні і товариські імпрези, які відбуваються в Релігійно-Культурному осередку ім. св. Андрія. Цьогорічний сезон розпочався відсвяткуванням 1-го листопада. 3-го і 4-го листопада був фестиваль в Порт Шарлет, на якому осередок мав два станки з українськими стравами і печивом. Це вимагає великого вкладу праці, але приносить невеликий прихід і пригадує американській публіці, що на цьому терені є українці. Відтак у домівці осередку висвітлено кілька відеофільмів з подій в Україні. Д-р Євген Стецьків поділився враженнями з III Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств і показав відеозаписи. Ганна Черінь доповідала про свою подорож на Аляску, в чому помагав її чоловік, ілюструючи доповідь відеострічкою.

24-го листопада був День подяки з традиційним індиком. 12-го грудня відбувся веселий Андріївський вечір: Міра Повх, Ганна Черінь, д-р Стецьків, Микола Андрушко розвеселили нас своїми дотепними виступами, а Люся Арнольд ворожила всім, хто хотів знати, яка доля їх чекає. 13-го грудня традиційне уже храмове свято зі словом інж. Романа Шраменка. Зустріч Нового Року відбулося 31-го грудня. Була смачна вечеря і танці при звуках акордеону М. Андрушка. Спільна Свята Вечеря 6-го січня, при якій завжди згадують покійних уже членів осередку, і спільне колядування залишається у нас гарним споминoм.

Як би не було завзяття і патріотизму наших сеньйорів, що створили осередок св. Андрія і жертвенною працею підтримують його, все згадане не було б можливе. Отже, слава „дозрілим дорослим"!

Ніля Стецьків

Молоді львівські таланти

Твори молодого львівського художника-живописця Ігоря Кузика вражають досконалістю і певною складністю композиційних вирішень, глибокою змістовністю і оригінальністю.

Ігор Кузик народився 6-го серпня 1962 року на Івано-Франківщині. Батько Ігоря є викладачем Львівського Політехнічного Інституту, сестра Люба працює архітектором, а також є членом Спілки Архітекторів України.

Потяг до малювання прокинувся з дитинства. Ігор навчався у львівській середній школі, а також відвідував школу живопису. Після закінчення школи поступив у Львівський Політехнічний Інститут, який закінчив з відзначенням. Працюючи архітектом, художник ввесь свій вільний час присвячував мистецтву. За чудовими сюжетами неодноразово відвідував неповторні українські Карпати. Як олійні більшого, так акварельні меншого розміру, картини, виконані життєрадісними кольорами, приваблюють глядачів.

На картинах також зображені львівські пейзажі та архітектурні пам'ятки, в яких чітко видно любов до рідного міста. Наприклад „Львівська осінь", „Церква Юра", „Старий Львів" і багато інших.

В 1989 році у польському місті Люблині проходив міжнародний конкурс художніх творів. Сорок п'ять учасників з Польщі, Франції, Німеччини та інших країн виставили свої кращі картини. Були там і полотна львів'янина І. Кузика („Гра в кульки", „Кловн" та інші), за які він був нагороджений другою премією.

Зрештою це не перша перемога у подібних конкурсах обдарованого львівського художника.

І. Кузик

В квітні 1990 року в присутності чисельної публіки виставка „Живопис-графіка" була влаштована в виставочному залі Львівської картинної Галереї. А в червні цього ж року була надрукована стаття про І. Кузика, у львівському журналі „Дзвін".

В жовтні 1990 року експонувалася виставка молодого художника „Живопис-графіка" в Національному Музеї у Львові, директором якого є Андрій Новаківський.

Надіємось, що внедовзі І. Кузик покаже свої нові полотна в Українському Музеї в Ню Йорку.

Надія Маркевич

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Вол Ред Стар" СК — 5:3

Цими футбольними змаганнями, що відбулися 17-го січня, перша дружина „Ч. Січ" розпочала зимовий сезон у закритій залі. Цим престижевим турніром завідує провід Ню Джерзі Ігл Ліґ, змагання проходять кожного четверга вечором в одному із спортових комплексів Медовлендс, поблизу Брендан Бирн Арени, де виступають гокейова дружина „Девілс" та кошиварі „Нетс".

Ігри цього турніру проходитимуть протягом січня — лютого і закінчуться „плей офом" 7-го березня ц. р. Крім „Ч. Січі" в цьому турнірі беруть участь такі відомі клюби: Керні Скатс, СК „Вісла", Атлетік Грау, Туттоспорт, Олимпіянс, Бока СК, Вол Ред Стар, Інтернаціонале СК, Ріл Вайкоф СК, Сан Мартін СК і Шаскатуан СК.

В першій зустрічі „Ч. Січ" зустрілa „Вол Ред Стар", в якій після гарної і швидкої гри здобула перемогу вислідом 5:3. Переможні голи для „Ч. Січі" здобули Гриць Сергіїв (2), Лев Голубець, Тома Гадаший і Роберт Наполі.

В складі „Ч. Січі" в цих змаганнях виступали М. Хамуляк, Е. Муніс, Л. Голубець, П. Пали响ода, Т. Гадаший, Д. Наполі, Ф. Наполі, Т. Наполі, Г. Сергіїв. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Календарець змагань „Ч. Січі": 24 січня, год. 6:30 веч. „Ч. Січ" — Сан Мартін; 31 січня, год. 11:30 веч. „Ч. Січ" — СК „Вісла"; 7 лютого, год. 7:30 веч. „Ч. Січ" — Бока СК; 14 лютого, год. 10:30 веч. „Ч. Січ" — Ріл Вайкоф СК; 21 лютого, год. 9:30 веч. „Ч. Січ" — Туттоспорт СК; 28 лютого, год. 9:30 веч. „Ч. Січ" — Олимпіянс СК. 7 березня, початок в год. 6:30 ігри „плей оф-у".

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" здобула трофей віцечемпіона

В суботу, 19-го січня ц. р. в Ню Йорку відбувся черговий офіційний турнір жіночих дружин Відбиванкової Асоціяції ЗСА (район Гарден-Емпаєр), в якому учасником була дружина „Ч. Січі". Згідно з правилом турніру, дружини в трьох підгрупах на початку відбули між собою по два змагання, після яких розпочалися елімінаційні ігри, починаючи від чвертьфіналу. В дорозі до чвертьфіналу „Ч. Січ" здобула такі вислідки: „Ч. Січ" — Лівінґстон ВК — 13:15, 17:15; „Ч. Січ" — „Давнстейт" ВК — 15:13, 15:17; „Ч. Січ" — Лівінґстон ВК — 12:15, 9:15; „Ч. Січ" — „Довнстейт" СК — 15:8, 15:5.

В чвертьфіналі в завзятому і емоційному змагу „Ч. Січ" перемогла клюб „Флей млайн" — 12:15, 15:5, 15:8. В півфіналі українки зустріли, втретє в цьому турнірі, сильну дружину Лівінґстон, яку цим разом елімінували в трьох сетах вислідами 9:15, 15:4, 15:6.

З огляду на значне спізнення турніру, що спричинили трисетові ігри, провід турніру зарядив односетовий фінал, в якому „Ч. Січ" зазнала поразки з клюбом „Мобіл Атлетік" ВК вислідом 12:15 і таким чином здобула трофей віцечемпіона турніру. Немає сумніву, що в нормальних умовах, тобто при можливостях змагу в чергових сетах, українки мали можливість перемогти суперниць і здобути звання чемпіонок. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: А. Тершаковець, „Аня" Тершаковець, Д. Біланич, С. Лапатовська, Л. Трала, О. Лотоцька, Л. Андерсон. Провідниці „Аня" і А. Тершаківці.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

„Нєт" українському футбольному чемпіонатові

Згідно з повідомленням агентства ТАСС, у Москві відбувся пленум Всесоюзної федерації футболу, на якому вирішили зберегти сталінсько-брежнєвську формулу футбольного чемпіонату імперії. Вячеслав Колосков і його компанія (засорузлі московські шовіністи) безкомпромісово прийняли рішення, що в наступному футбольному сезоні вийдуть на старт 16 клюбів (включно із шести українськими) у вищій лізі та 22 в першій лізі (включно з кількома українськими).

Учасники пленуму взяли до уваги рішення Федерації футболу України провести експериментальний турнір за чемпіонат України, але без шести чолових клюбів, які, як вже сказано, будуть змушені виступати у спільному імперському „кotільку". Це рішення командного московського футбольного центру обурило майже всіх тренерів і проводи клюбів в Україні, які покищо відкинули його.

Стало теж відомо, що дістав звільнення з посади начальника відділу футболу М. Фоміних, але залишився головою федерації футболу України, оскільки це посада виборна. Передбачають, що цей російський ставленик буде усунений теж з тієї позиції на черговому пленумі футболу України.

„Боротися до кінця"

Недавно в київській „Спортивній Газеті" появилися чергові листи симпатиків національного футбольного чемпіонату України, серед яких на особливу увагу заслуговує лист В. Козаченка, присланий з міста Ростова російською мовою, в якому автор каже: „Пишу в газету України, бо дуже набридло дивитися на безпомічність такого великого і недужного народу, який не те що не має своєї політичної свободи, але й такого елементарного і загальнозрозумілого кожній людині, як власний чемпіонат з футболу. Всім українцям, де б ми не жили, час зрозуміти, що поки ми разом не піднімемо наш український спорт, то ніхто нам не допоможе.

Прочитав газету і хочу віддати свій голос за колектив редакції як повноправного засновника газети (тобто „Спортивної Газети" — Ю. Т.), інших не треба. Газета цікава, спасибі їй за це. Хай спортсмени вільної України на світовій арені утверджують своїми результатами, перемогами славу українського спорту. Не будьте прохачами — своє треба брати самим", — закінчив свій лист Козаченко.

Подав (от)

Повідомлення управи УСЦАК

Наступні плянарні сходини управи УСЦАК, присвячені поїздці збірних УСЦАК в Україну в червні 1991 року, відбудуться в суботу, 2-го лютого, в год. 2-ій по полудні в домі УСВТ „Ч. Січ", 680 Сенфорд авеню в Нюарку. В програмі сходин: короткий звіт голови з проробленої досі роботи в справі поїздки, дальше обговорення організації поїздки (а) презентація туристичної фірми Мурованої та інших, дискусія і статочний вибір фірми, що перебере відповідальність за поїздку, звіти головних тренерів збірних УСЦАК, справи фінансів УСЦАК, справа видання Альманаху СТ „Україна" з нагоди 80-річчя в Україні.

З проголошення УСЦАК збірки на вивінування збірних до поїздки в Україну, досі відгукнулися: Кредитівка Джерзі Ситі — 300 дол., Кредитівка в Нюарку — 250, СУК „Провидіння" — 100, д-р Е. Жарський — 25, інж. О. Сташків — 25 дол.

Чеки на цю важливу ціль просимо виписувати на „УСЦАК — Львів 1991" та висилати на адресу: USC AK 680 Sanford Ave, Newark, N. J. 07106.

● РОЗШУКИ ●

ХЛІБКЕВИЧ АДАМ
пошукує
КРАВЦЯ ЯРОСЛАВА ТЕОДОРОВИЧА,
нар. 8-го листопада 1938 р. в місточку Капуші (вул. Хімінів 2/49), який працював в його будівельнім підприємстві. Кравець є і працює в ЗСА, біля Вашінґтону в будівельному хемічному підприємстві. Дуже важлива справа. Він сам, або хтось інший хай зголоситься на адресу: WASYL KUSZNIR
6526 Crescentville Rd.
Philadelphia, Pa. 19120 або
тел. (215) 224-2155

● ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС

КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 174-го Т-ва „Ватра" в Дітройті, Миш., помер 5-го грудня 1990 року на 67-му році життя. Нар. 1923 року в селі Росоха, Галичина. Членом УНС став 1979 року. Залишив у смутку дружину Ірену, брата Йосифа, синів Романа, Юрія і Ігоря з дружинами, внука Андрія і сестер на Україні: Марусю і Мирославу, стрийка Юрія Кисілевського і кузинів Кисілевських, Прокопців і Ткачів. Похорон відбувся 8-го грудня 1990 року на цвинтарі „Оливна Гора" в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН НЕІЛКО, член УНС Відд. 204-го Ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й., помер 4-го грудня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 9-го грудня 1914 року в МекКіс Ракс, Па. Членом УНС став 1939 р. Залишив у смутку дружину, доньку і зятя, п'ятеро внуків і чотирьох правнуків; двох братів — Михайла і Миколу і сестру Анну з родинами. Похорон відбувся 8-го грудня 1990 року. Похорон відбувся на Пайнбуш Семетері в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Заліпський, секр.

СТЕФАН МЕРЗА, член УНС Відділу 221-го Ім. св. Стефана в Чикаґо, Ілл. помер на 70-му році життя. Нар. 1920 року в селі Ветлин, Ярослав. Залишив у смутку дружину Еву, дочку Марію і внука Івася. Брата Івана з дружиною, кузина Мирона з дружиною, брата Омеляна в Україні, сестри Анну та Марусю з родиною в Україні, сестру Софію у Бразилії та дальшу родину. Похорон відбувся 14-го листопада 1990 року зі собору свв. Володимира і Ольги на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Іллиной.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Карачевський, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●